

KLAGANDE

Kronofogdemyndigheten genom Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART

AB Åhs Express, 556184-4043

Ombud: Advokat Johan Gregow och jur. kand. Linda Olsson Sjöström
Ashurst Advokatbyrå AB
Box 55564
102 04 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Stockholms län dom den 15 september 2009 i mål nr
14098-09, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandet och upphäver länsrättens dom den 15
september 2009.

YRKANDEN M.M.

Kronofogdemyndigheten yrkar att kammarrätten upphäver länsrättens dom och tillåter att upphandlingen avslutas. Därvid anförs bl.a. följande. Det har varit helt transparent hur utvärderingen skulle genomföras och den har genomförts på det sätt som föreskrivits i förfrågningsunderlaget. Utvärderingsmodellen syftar till att få fram det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet för den upphandlande enheten. Kronofogdemyndigheten kan inte ange några volymer som kommer att avropas eftersom det i dagsläget är okänt hur stora sådana volymer är. Kronofogdemyndigheten har valt att använda viktningen för att styra prissättningen på ett sätt som gör att för myndigheten ekonomiskt fördelaktiga anbud premieras. Utvärderingsmodellen fångar upp Kronofogdemyndighetens värdering av miljön kontra pris via viktning och som länsrätten konstaterat har utvärderingen skett i enlighet med vad som angavs i förfrågningsunderlaget. Det står den upphandlande myndigheten fritt att vikta utvärderingskriterierna efter eget önskemål och baserat på egna ställningstaganden. De priser som kommer in i en annonserad öppen offentlig upphandling för en unik tjänst är att betrakta som marknadspriser. Länsrätten har konstaterat att den relativa utvärderingsmodellen som använts och den viktning som tillämpats är förenliga med LOU. Kronofogdemyndighetens uppfattning är att det inte på någon punkt har kunnat fastställas att myndigheten brutit mot vare sig LOU eller de grundläggande EG-rättsliga principerna. Av denna anledning kan det inte heller anses föreligga någon risk för att AB Åhs Express ska lida någon skada.

AB Åhs Express bestrider bifall till överklagandet och vidhåller vad som framförts i länsrätten samt anför bl.a. följande. Som utvärderingen har genomförts har anbudsgivare varit tvungna att ange noll kr som pris för något eller några av tillämpliga delkriterier för att över huvud taget erhålla poäng beträffande utvärderingskriteriet pris. Ett sådant utvärderingssätt är

orimligt och även otillåtet enligt LOU. Det ger utrymme för en anbudsgivare att manövrera ut övriga anbudsgivare. En anbudsgivare kan offerera ett oerhört högt pris för ett prismoment utan att detta får negativa konsekvenser för poängbedömningen. Utvärderingen har inte säkerställt att det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet antagits. Kronofogdemyndigheten har inte angett i förfrågningsunderlaget att vissa kostnader inte belastar dem. Detta medför en brist i transparens. Länsrätten har konstaterat att utvärderingsmodellen inte säkerställde att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antogs utan snarare det anbud som på ett skickligt sätt – om än inte manipulativt – kringgick det bakomliggande syftet med utvärderingsmodellen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 12 kap. 1 § LOU framgår att bedömningen av vilket anbud som är det mest fördelaktiga ska göras ur den upphandlande myndighetens synvinkel.

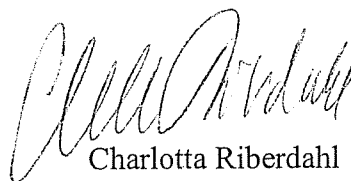
Kronofogdemyndigheten har i den aktuella upphandlingen använt en s.k. relativ utvärderingsmodell. I en sådan modell är värderingen beroende av andra anbud. Det står en upphandlande myndighet fritt att använda sig av en sådan utvärderingsmodell förutsatt att kraven på likabehandling, förutsebarhet och transparens är uppfyllda.

Kammarrätten finner att utvärderingsmodellen har tillämpats i enlighet med vad som framgår av förfrågningsunderlaget. Det har inte heller framkommit att Kronofogdemyndigheten frångått kraven på likabehandling och transparens.

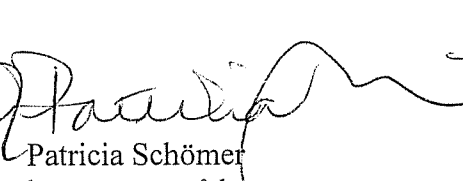
Mot bakgrund av det anförda finner kammarrätten att den av Kronofogdemyndigheten använda utvärderingsmodellen inte kan anses strida mot LOU eller den gemenskapsrättsliga regleringen som lagen bygger på. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1)

Charlotta Riberdahl
kammarrättsråd
ordförande

Cecilia Silfverhjelm
kammarrättsråd
referent

Patricia Schömer
kammarrättsråd

Karl Göransson
föredragande

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-09-15
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
14098-09
Rotel 553

SÖKANDE

AB Åhs Express, 556184-4043

Ombud: Advokat Johan Gregow och jur.kand. Linda Olsson Sjöström
Ashurst Advokatbyrå AB
Box 55564
102 04 Stockholm

MOTPART

Kronofogdemyndigheten genom Skatteverket
171 94 Solna

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten bifaller AB Åhs Express ansökan och förordnar att upphandlingen avseende Transport och magasineringstjänster för Kronofogdemyndigheten ska göras om gällande anbudsområde Stockholms län.

BAKGRUND

Skatteverket har på uppdrag av Kronofogdemyndigheten genomfört en upphandling av Transport och magasineringstjänster för myndigheten, dnr 132210347-09/21. Upphandlingen omfattar tjänsten att på uppdrag av Kronofogdemyndigheten hantera (omhänderta, transportera och magasinera) avhysningsgods samt gods som blivit föremål för utmätning, kvarstad eller betalningssäkring. Vid upphandlingen har ett öppet förfarande enligt 4 LOU använts.

I tilldelningsbeslut den 26 juni 2009 beslöt Kronofogdemyndigheten vid utvärdering av kriterierna Pris och Miljö att för anbudsområde Stockholms län anta fem anbudsgivare i avropsordning 1-5 med AB Åhs Express (bolaget) som nr 2.

Länsrätten har den 6 juli 2009 fattat ett interimistiskt beslut på så sätt att upphandlingen avseende anbudsområde Stockholms län tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen görs om. I andra hand yrkar bolaget att länsrätten beslutar att rättelse ska ske på sätt som säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande.

Utvärdering

Som utvärderingen har genomförts har anbudsgivare varit tvungna att ange noll kr som pris för något eller några av tillämpliga delkriterier för att över huvud taget erhålla poäng beträffande utvärderingskriteriet pris. Även låga eller mycket låga priser (som överstiger noll kr) har inneburit noll poäng

vid utvärderingen. Anbudsgivare som lämnat ett mycket lågt resp. ett mycket högt pris (långt över marknadspris) har erhållit samma poäng vid utvärderingen; nämligen noll poäng. Således har det såsom utvärderingen genomförts inte varit fördelaktigt att lämna ett lågt pris (förutsatt att priset är högre än noll kr) jämfört med ett högt pris vid poängtilldelningen. Mot denna bakgrund har utvärderingsmodellen och sättet att genomföra utvärderingen inte säkerställt att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antagits.

Förutsebarhet

Det har inte varit förutsebart utifrån förfrågningsunderlaget att det skulle vara nödvändigt att ange noll kr i pris för något eller några deikriterier/prisangivelser för att över huvud taget tilldelas poäng vid utvärderingen. Det har således inte varit förutsebart att även låga eller mycket låga priser skulle ge noll poäng vid utvärderingen. Inte heller har det varit förutsebart att ett mycket lågt pris (dock högre än noll kr) resp. ett mycket högt pris skulle ge samma poäng vid utvärderingen. Det har under alla förhållanden inte kunnat begäras att anbudsgivarna skulle förutse dessa förhållanden. Denna oförutsägbarhet har medfört att anbud inte har kunnat avges med tillräcklig insikt om hur utvärderingen skulle gå till. Utvärderingsmodellen och/eller hur denna har tillämpats har således inte varit transparent och detta strider således mot principen om förutsebarhet och transparens enligt LOU.

Åtta av tretton anbudsgivare för anbudsområdet Stockholms län har inte redovisat noll kr för något av dessa internkriterier/prisangivelser, utan i stället redovisat en viss kostnad (dvs. överstigande noll kr). Samtliga dessa har erhållit noll poäng för utvärderingskriteriet pris. Det är ohållbart att uppställa en utvärderingsmodell och tillämpa denna på sådant sätt att anbudsgivarna måste ange noll kr för att någon poäng över huvud taget ska

tilldelas. Det är utan tvekan på sådant sätt att leverantörer som anger visst pris (dvs. överstigande noll kr) missgynnas.

Det är alltså tydligt att utvärderingsmodellen och sättet att tillämpa denna inte leder till att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. För det prismoment där anbudsgivaren väl anger ett pris (som överstiger noll kr) kan detta emellertid vara hur högt som helst utan att det drabbar anbudsgivaren poängmässigt. Anbudsgivaren erhåller ändå noll poäng för detta delkriterium. Det ligger då i sakens natur att utvärderingsmodellen och/eller tillämpningen av denna inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas.

Av avsnitt 6 i förfrågningsunderlaget framgår emellertid att under år 2008 avsåg 10 miljoner kr av totalt 28 miljoner kr magasineringstjänster. För Stockholms län avsåg 4,1 miljoner kr magasineringstjänster av en total kostnad om 11,6 miljoner kr. Det innebär att magasineringstjänsterna har erhållit alltför hög vikt inom ramen för utvärderingen av priset. Eftersom magasineringstjänster erhållit 50 procents vikt, har det inneburit att för att vinna upphandlingen har anbudsgivare haft att redovisa noll kr i pris för magasinering och ta ut högre pris för någon av de övriga delarna.

Det vinnande anbudet är inte i närheten av att vara det ekonomiskt mest fördelaktiga utan flera anbudsgivare har lämnat anbud som i realiteten är billigare och därmed ekonomiskt mer fördelaktiga. Att det ändå erhållit högst poäng beror på att utvärderingsmodellen och sättet att genomföra denna har slagit helt fel och medfört de underliga konsekvenser som redogjorts för ovan samt att utvärderingsmodellen/sättet att genomföra utvärderingen därmed har kunnat utnyttjas, vilket således inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antagits.

Sammanfattningsvis är det tydligt att utvärderingsmodellen och sättet att genomföra utvärderingen inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas, inte minst genom att anbudsgivare är tvungna att ange noll kr som pris för något eller några delkriterier för att över huvud taget erhålla poäng. Det är vidare tydligt att detta inte varit förutsebart utifrån förfrågningsunderlaget och således inte heller att även låga eller mycket låga priser skulle ge noll poäng vid utvärderingen.

Utvärderingsmodellen och sättet att genomföra utvärderingen har medfört skada för bolaget. Bolaget hade kunnat avge anbud på annat sätt och därigenom vinna upphandlingen/erhålla ramavtal med högst rangordning. Dessutom har bolaget avgivit det billigaste och bästa anbudet utan att ha erhållit ramavtal med högst rangordning. Även därigenom har bolaget lidit skada.

Kronofogdemyndigheten anför i yttrande bl.a. följande. Skatteverket har på uppdrag av Kronofogdemyndigheten genomfört en upphandling av transport och magasineringstjänster. Tjänsterna nyttjas av Kronofogdemyndigheten i den exekutiva verksamheten och är en del i myndighetsutövningen. I förfrågningsunderlaget har angivits hur utvärdering kommer att genomföras och utvärderingen har genomförts så som angivits. Resultatet av utvärderingen har blivit att de för Kronofogdemyndigheten mest ekonomiskt fördelaktiga anbuden har antagits för resp. anbudsområde. Kronofogdemyndigheten har god kännedom om hur aktörerna inom den bransch som upphandlingen avser historiskt har agerat vid anbudsgivning. Det var således ingen överraskning att anbudsgivarna skulle ange noll kr i ersättningskrav för vissa av ersättningskraven, s.k. nollning. Förfrågningsunderlag och utvärderingsmodell utformades utifrån att så skulle ske. Alla anbudsgivare hade samma möjlighet att ange noll kr som ersättningskrav för ett eller flera ersättningskrav, vilket bl.a. bolaget gjort för två av tre ersättningskrav i sitt anbud.

I den utvärderingsmodell, som tillämpats var det helt transparent hur ersättningskraven skulle utvärderas och viktas. Det är i Kronofogdemyndighetens tycke graverande att bolaget själva har angett noll kr i ersättningskrav för två av tre ersättningskrav i denna upphandling och sedan i sin överprövning anger att det inte gått att förutse att så skulle kunna ske.

Bolaget har i sin begäran om överprövning hänvisat till Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr 2501-09 och 2508-09. Kronofogdemyndigheten anser dock inte att detta rättsfall är tillämpligt med anledning av följande. Samtliga i anbudet angivna priser har i den upphandling överprövningen avser utvärderats var för sig och viktats i enlighet med i förfrågningsunderlaget angiven vikt. Det förekommer vidare inga fiktiva uppdrag i den upphandling överprövningen avser. Den dom som åberopas avser vidare en upphandling med en utvärderingsmodell som skiljer sig från den som tillämpats i den upphandling överprövningen avser. Det går därför inte att göra någon direkt jämförelse mellan de två upphandlingarna på denna punkt.

Att som leverantör lämna ett nollbud är ytterst ett sätt att försöka kringgå systemet i stället för att verka för en sund marknad med goda affärsrelationer. Det är inte otillåtet för anbudsgivaren att bete sig så och den upphandlande myndigheten har att på bästa möjliga sätt förhålla sig till den uppkomna situationen. Kronofogdemyndigheten har hanterat detta genom att på ett tydligt sätt i förfrågningsunderlaget redovisa vad som kommer att utvärderas och hur detta kommer att ske. Hur priset skulle premieras och poängsättningen skulle ske framgick av förfrågningsunderlaget. Att det lägsta priset för resp. ersättningskrav skulle påverka poängsättningen för övriga anbudsgivares ersättningskrav framgick tydligt.

Det finns ingen oförutsägbarhet beträffande hur utvärderingen genomförts. Att inte bolaget kunnat förutse i vilken mån och för vilka delposter andra

anbudsgivare skulle lämna nollbud är helt i sin ordning då det råder anbudssekretess mellan anbudsgivarna.

Kronofogdemyndighetens utvärderingsmodell i kombination med de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget och som gäller för Kronofogdemyndigheten säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas.

Den relativa utvärderingsmodellen, i kombination med de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget, säkerställer att ekonomiskt mest fördelaktigt anbud antas.

Den relativa utvärderingsmodellen som använts är förmodligen en av de vanligast förekommande. Den bygger på att anbuden värderas relativt varandra. Om man som upphandlande myndighet inte tillåts värdera anbuden i relation till varandra kommer det att leda till att betydligt mer avancerade utvärderingsmodeller måste tillämpas, som inte alls är lika lättförståeliga och förutsägbara för anbudsgivarna och för den skull kanske inte lika rätts-säkra. Det är en rättsutveckling som inte skulle gynna vare sig anbudsgivarna eller de upphandlande myndigheterna.

Att magasineringstjänster har en relativt hög viktning beror på att en stor del av magasineringskostnaderna hamnar på Kronofogdemyndigheten och att kostnaden för omhändertagande och transport tas ut av sökanden i målet. I praktiken innebär detta att de anbud som angett noll kr i ersättningskrav för magasineringstjänster inte medför någon kostnad alls för Kronofogdemyndigheten.

Bolaget anför i genmäle följande. Kronofogdemyndigheten har angett att det är graverande att bolaget har angett noll kr för vissa delkriterier och sedan angett att det inte gått att förutse att så skulle kunna ske. Först kan

anges att om bolaget inte angett noll kr för vissa delkriterier hade bolaget erhållit noll poäng totalt för priskriteriet och därmed inte erhållit något kontrakt över huvud taget. Bolaget har vidare redovisat priser i syfte att vara det bästa/ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Det har vidare gått att förutse att det varit möjligt att ange noll kr för visst eller vissa delkriterier. Det har dock inte varit möjligt att förutse att anbudsgivare som erbjudit ett lågt eller mycket lågt pris skulle erhålla noll poäng för delkriteriet, att anbudsgivare som erbjudit låga priser för samtliga delkriterier erhåller noll poäng totalt för kriteriet pris eller att det saknar betydelse hur högt pris anbudsgivare erbjuder för visst delkriterium så länge det är högre än noll kr.

Det har inte varit förutsebart/transparent att anbudsgivare skulle behöva ange priset noll kr för en eller flera av deltjänsterna för att erhålla någon poäng överhuvudtaget - ett utvärderingssätt som är fullständigt orimligt. Det har heller inte varit förutsebart/transparent att om en anbudsgivare offererar mycket låga priser - som dock överstiger noll kr - för samtliga tre deltjänster, likväl erhåller noll poäng vid utvärderingen och kommer sist i densamma. Inte heller har det varit förutsebart att en anbudsgivares poäng för priset inte påverkas negativt av om anbudsgivaren offererar till exempel 1 500 kr per timme och medarbetare för omhändertagande i stället för till exempel 50 kr. Detta innebär i sin tur att anbudsgivare kan offerera noll kr för två prismoment och sedan ta igen detta genom ett astronomiskt högt pris för det tredje prismomentet, vilket därmed innebär att detta anbud erhåller en hög poäng men i realiteten kan vara hur dyrt som helst. Det kan i vart fall inte begäras att anbudsgivarna skulle ha insikt i och förutse dessa uppenbart orimliga konsekvenser.

Det ska vidare påtalas att även om man skulle anses att detta varit förutsebart/transparent ska bolagets talan likväl bifallas. Detta mot bakgrund av att utvärderingsmodellen och tillämpningen av denna uppenbarligen inte

säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. Kronofogdemyndigheten har angett att utvärderingsmodellen skulle säkerställa att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. Vem som helst kan emellertid förstå att en utvärderingsmodell och en tillämpning av denna som innebär att anbudsgivare måste offerera noll kr för att överhuvudtaget erhålla någon poäng samt att anbudsgivare som genomgående offererar mycket låga priser för samtliga delmoment inom pris likväl erhåller noll poäng och därmed kommer sist i upphandlingen inte kan säkerställa att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. Detta gäller inte minst även förhållandet att en anbudsgivare kan offerera ett oerhört högt pris för ett prismoment, utan att detta får negativa konsekvenser för poängbedömningen av priset. Det säger då sig självt att modellen inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. Det kan i stället konstateras att det inte kan bli tydligare att detta sätt att genomföra utvärderingen strider mot LOU.

Kronofogdemyndigheten har anfört att samtliga anbudsgivare har haft möjlighet att lämna anbud om noll kr, vilket bolaget aldrig ifrågasatt. Detta innebär emellertid att inte att sättet att utvärdera priset skulle bli bättre. Det är i stället lika uppenbart att utvärderingsmodellen/tillämpningen av denna är fullständigt orimlig. Leverantörer som verkar för en sund marknad med marknadsmässiga priser missgynnas av modeller såsom den tillämpas av Kronofogdemyndigheten. Utvärderingsmodellen kan således inte anses uppfylla gemenskapsrättens krav på förutsebarhet och likabehandling. Bolaget har aldrig ifrågasatt den relativa utvärderingsmodellen som sådan.

Det ska emellertid understrykas att vad Kronofogdemyndigheten anfört om att myndigheten står kostnaden för magasineringstjänster, medan sökanden i målet hos Kronofogdemyndigheten står kostnaden för övriga prismoment inte kan vara relevant.

Kronofogdemyndigheten har även angett att man varit medveten om att det skulle lämnas delpriser med noll kr. I sådant fall har det i ännu högre grad varit erforderligt med en annan utvärderingsmodell och tillämpning vid priskriteriet än vad som skett i upphandlingen. Det kan konstateras att det är mycket märkligt att som Kronofogdemyndigheten anger, att den på bästa sätt förhållit sig till situationen att det skulle offereras noll kr för vissa prismoment. Att då tillämpa ett system där en förutsättning för att erhålla någon poäng överhuvudtaget är att offerera noll kr är givetvis inte det bästa sättet att förhålla sig till situationen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § första och andra styckena LOU gäller följande. En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förfrågningsunderlaget

Av förfrågningsunderlaget avsnitt 10 "Utvärdering" framgår följande.

Utvärderingsprincipen ekonomiskt mest fördelaktigt anbud tillämpas. Endast anbud från anbudsgivare som uppfyller kvalificeringskraven kommer att utvärderas. Anbudsområdena kommer att utvärderas var för sig. Utvär-

deringen kommer att genomföras i två steg. I steg ett kontrolleras om anbudet uppfyller ställda krav. Anbud som inte uppfyller ställda krav kan komma att uteslutas från vidare prövning. I steg två görs en prövning av kvarvarande anbud mot utvärderingskriterierna "Pris" och "Miljö".

Utvärderingskriterierna kommer att viktas enligt nedan

Pris	60 %
Miljö	40 %

Under punkten 10.1. *Utvärderingskriteriet "pris"* anges att utvärdering av utvärderingskriteriet "pris" kommer att ske genom prisjämförelse. Lägsta ersättningskrav tilldelas tre (3,00) poäng före viktning. De övriga anbudet får en lägre poäng relaterad till den procentuella differensen till lägsta pris enligt exemplet nedan.

Poäng för utvärderingskriteriet pris = (lägst ersättningskrav/aktuellt ersättningskrav x 3 poäng) * ersättningskravets vikt.

Vid utvärdering av pris kommer tre ersättningskrav att utvärderas med nedanstående inbördes viktning.

Pris omhändertagande av gods	kr/tim	30 %
Pris transporttjänster	Kr/km	20 %
Pris magasineringstjänster	kr/m ³	50 %

Anbudsgivare ska i bilaga 5 "Prisbilaga" ange ersättningskrav för "omhändertagande av gods, "transporttjänster" och "magasineringstjänster" för det anbudsområde eller de anbudsområden som anbudet omfattar. Bilagan ska bifogas anbudet.

Länsrättens bedömning

Länsrätten har att ta ställning till huruvida den av Kronofogdemyndigheten använda utvärderingsmodellen som sådan kan anses strida mot LOU eller de gemenskapsrättsliga principer som denna lag bygger på.

Frågan om vilka krav som kan ställas på ett förfrågningsunderlag har varit föremål för Regeringsrättens prövning i dess avgörande RÅ 2002 ref. 50, varvid bl.a. följande uttalades. Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett

rättvisande resultat, dvs. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Länsrätten konstaterar att den ifrågavarande utvärderingsmodellen vid en första anblick kan uppfattas som tydlig och förutsägbar. Det har inte framkommit något som ger vid handen att den tillämpats på något annat sätt än vad som framgår av förfrågningsunderlaget.

Länsrätten kan dock vid en närmare granskning konstatera följande. Poängsättningen vid kriteriet pris får som följd att om en eller flera anbudsgivare lämnar ett pris som är lika med noll vid ett delkriterium kommer samtliga anbudsgivare som lämnat ett pris överstigande noll att tilldelas noll poäng vid detta delkriterium. Det är därmed möjligt för en leverantör att genom sin egen prissättning förorsaka betydande påverkan på poängsättningen av en konkurrerande leverantörs anbud. Länsrätten konstaterar vidare att viktningen av delkriterierna i kriteriet pris inte har en utgångspunkt i en förväntad avropsfrekvens utan i vem som kommer att bära kostnaden för resp. tjänst.

Länsrätten konstaterar vidare, även med beaktande av vad Kronofogdemyndigheten har anfört, att det med fog kan antas att myndigheten inte obehindrat kan styra över vilka volymer av resp. deltjänst som kommer att avropas. Vidare kan konstateras att den relativa poängförlusten som kan åstadkommas genom ett sådant förfarande får till effekt att kriteriet miljö inte får någon direkt betydelse för tilldelningen av kontraktet då ett anbud som tilldelats noll poäng i två av delkriterierna i kriteriet pris även vid en

mycket stor skillnad i poäng i kriteriet miljö inte kan komma upp i en poängsumma motsvarande den som kan uppnås vid ett strategiskt valt nollbud. Det är således möjligt att genom vad som får betraktas som en icke-marknadsmässig prissättning påverka bedömningen av såväl det egna som av konkurrenternas anbud på ett sådant sätt att enbart ett av delkriterierna under kriteriet pris avgör vilken anbudsgivare som ska tilldelas kontraktet.

Vare sig en relativ utvärderingsmodell som sådan eller det faktum att underkriterierna i kriteriet pris har en viktning, som inte motsvaras av en förväntad avropsfrekvens kan måhända inte anses oförenligt med LOU. Enligt länsrättens mening kan dock den samlade effekten av dessa två faktorer inte anses försvarlig i förhållande till LOU:s och de bakomliggande gemenskapsrättsliga regleringarnas syfte att upprätthålla en icke snedvriden konkurrens.

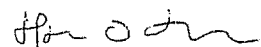
Länsrätten finner således att den aktuella utvärderingsmodellen inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas utan snarare det anbud som på ett skickligt sätt - om än inte manipulativt - kringgår det bakomliggande syftet med utvärderingsmodellen om förutsebarhet och likabehandling.

Detta förfarande står i strid med intentionerna bakom LOU och kan rimligen inte anses tillåtet. Länsrätten finner att upphandlingen genomförts i strid mot LOU. Bolaget får på grund av att Kronofogdemyndigheten tillämpat en utvärderingsmodell som inte kan anses vara förenlig med LOU anses ha lidit skada. Förutsättningar för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger därmed.

Länsrätten konstaterar att felet hänför sig till den konkurrensuppsökande fasen av upphandlingen och därmed endast kan avhjälpas genom att upp-

handlingen görs om. Överklagandet ska således bifallas i enlighet med förstahandsyrkandet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Hans O Larsson

Rådman

Handläggare har varit föredraganden Mathias L. Jansson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

